

KRIZIŲ VALDYMO VILNIAUS MYKOLO BIRŽIŠKOS GIMNAZIJOJE TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Krizių valdymo Mykolo Biržiškos gimnazijoje (toliau – Gimnazija) tvarkos aprašo (toliau – Tvarkos aprašas) paskirtis – reglamentuoti krizių valdymą, Gimnazijos krizių valdymo komandos veiklas, bendradarbiavimą su kitomis institucijomis krizių valdymo Gimnazijoje metu.

2. Krizių valdymo tikslas:

2.1. užtikrinti, kad krizės įveikimo metu ugdymo procesas Gimnazijoje vyktų įprasta tvarka arba kuo greičiau prie jos grįžtų;

2.2. užtikrinti krizės paveiktiems bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą.

3. Šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **krizinė situacija** – situacija, kurią lydi didelis nerimas, įtampa, grėsmė, nesaugumas, pavojus, sutrikimas ir kt;

3.2. **krizė Gimnazijoje** – netikėtas ir/ar pavojingas įvykis, sutrikdantis įprastą bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiantis visą ar didesnę Gimnazijos bendruomenės dalį. Krizinių situacijų pavyzdžiai: mokinio ar bendruomenės nario savižudybė, kita komplikuota netektis: bendruomenės nario mirtis dėl nelaimingo atsitikimo ar ligos, nelaimingas atsitikimas, susijęs su mirties grėsme mokykloje, susišaudymas mokykloje, gaisras mokykloje, įkaitų paėmimas, bendruomenės nario dingimas ir kt.;

4.3. **krizės valdymas** Gimnazijoje – veiksmai, kuriuos atlieka Gimnazijos administracija, Vaiko gerovės komisija (VGK) ir Pedagoginė psichologinė tarnyba (PPT) siekdama įveikti krizės sukeltas problemas ir teikti bendruomenei veiksmingą pagalbą. Krizių valdymas apima pagalbos organizavimą, Gimnazijos bendruomenės (įskaitant tėvus) bei kitų institucijų informavimą, bendravimą su žiniasklaida, pasirūpinimą Gimnazijos bendruomenės narių saugumu ir pan.;

4.4. **krizių valdymo komanda** (Gimnazijos komanda) – Gimnazijoje nuolat veikianti krizių valdymą vykdanči komanda, kurią sudaro administracijos, švietimo pagalbos specialistų, mokytojų atstovai, turintys krizės valdymui būtinų gebėjimų;

4.5. **krizės valdymo koordinatorius** – specialistas, paskirtas ugdymo įstaigos, PPT ir Vilniaus miesto savivaldybės administracijos, kuris koordinuoja krizės valdymą Gimnazijoje. Gimnazijos koordinatoriumi gali būti skiriamas asmuo, turintis tinkamą kvalifikaciją krizinei situacijai vertinti, įvertinti ir koordinuoti;

4.6. **savižudybės grėsmė** – situacija, kai yra identifikuojamas asmuo, turintis ketinimų nusižudyti;

4.7. **savižudybės krizės prevencija** – veiksmai, kuriuos atlieka Gimnazijos administracija, psichologas, socialinis pedagogas, pasitelkdamas kitus narius ir kitų institucijų specialistus siekiant suteikti reikiamą pagalbą ir užkirsti kelią asmens savižudybei

II SKYRIUS

KRIZIŲ VALDYMAS

5. Krizių valdymas:

5.1. krizių valdymą Gimnazijoje vykdo nuolat veikianti Krizių valdymo gimnazijoje komanda (toliau – Gimnazijos komanda). Gimnazijos komandą (ne mažiau kaip 5 nariai) sudaro: vadovas, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, mokytojas, pagalbos mokiniui specialistai (logopedas,

socialinis pedagogas, psichologas), turintys krizės valdymui būtinų gebėjimų, tai yra komunikacijos, bendradarbiavimo, komandinio darbo, konfliktų sprendimo įgūdžių. Gimnazijos komanda bendradarbiauja ir veikia su Gimnazijos VGK. Gimnazijos komandos sudėtį tvirtina gimnazijos vadovas;

5.2. krizės komandos paskirtis krizės metu – įvykus krizei Gimnazijoje atkurti įprastą Gimnazijos bendruomenės veiklą, užtikrinti krizės paveiktiems bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą ir informuoti apie įvykį;

5.3. VGK ir Gimnazijos komanda nustato komandos darbo organizavimo tvarką, pasiskirsto funkcijomis, parengia preliminarų krizės valdymo Gimnazijoje planą ir kt.;

5.4. Gimnazijos komandos koordinatorius yra direktorius;

5.5. Gimnazijos krizių valdymo komanda koordinuoja periodinį (kasmetinį) visų bendruomenės narių (pedagogų, kitų mokyklos darbuotojų, mokinių ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) krizių valdymo žinių atnaujinimą;

5.6. krizių valdymą Gimnazijoje koordinuoja ir PPT koordinatorius bendradarbiaudamas su Gimnazijos komandos koordinatoriumi;

5.7. krizių valdymą Gimnazijoje organizuoja Gimnazijos krizių valdymo komanda kartu su PPT koordinatoriumi;

5.8. Gimnazijos komandos funkcijos krizės metu:

5.8.1. nedelsiant įvertinti krizės aplinkybes ir informuoti steigėją ir PPT;

5.8.2. parengti krizės valdymo Gimnazijoje planą, kuriame gali būti numatyti šie veiksmai:

5.8.2.1. kreiptis pagalbos į teritorinės policijos įstaigą, medicinos įstaigas, Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrių ir kitas institucijas;

5.8.2.2. parengti informaciją apie krizę Gimnazijos bendruomenei ir / ar žiniasklaidai, kuri turi būti derinama su steigėju (Švietimo, kultūros ir sporto departamentu);

5.8.2.3. nustatyti Gimnazijos bendruomenės grupes ar asmenis, kuriems reikalinga psichologinė, socialinė pedagoginė, socialinė ar kita pagalba, ir ją organizuoti;

5.8.2.4. konsultuoti Gimnazijos bendruomenės narius individualiai ar grupėmis;

5.8.2.5. konsultuoti Gimnazijos pedagogus, kaip informuoti apie krizę mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus);

5.8.2.6. rengti pokalbius su mokiniais;

5.8.2.7 atlikti kitus reikiamus veiksmus;

5.9. Gimnazija pateikia krizės valdymo eigos lapą (1 priedas) ne vėliau kaip per 2 valandas nuo krizės identifikavimo Savivaldybės krizių valdymo komandai:

5.9.1. Gimnazijos administracija, suderinusi su PPT ir Savivaldybės krizės valdymo koordinatoriais, informuoja Gimnazijos bendruomenę apie įvykį (pvz., visuotinis bendruomenės narių susirinkimas, elektroninis dienynas, SMS žinutės, elektroninis paštas, skambučiai tėvams ir pan.);

5.9.2. rengiant pranešimus Gimnazijos bendruomenei pateikiami tik patvirtinti faktai ir informuojama apie priimtus sprendimus prevencijai ir intervencijai;

5.9.3. pranešimai, interviu ir komentarai apie krizinę situaciją Gimnazijoje teikiami žiniasklaidai tik suderinus su Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Bendrojo ugdymo bei Tarybos ir mero sekretoriato Rinkodaros ir komunikacijos skyriumi;

5.10. krizių valdymo komanda ir PPT koordinatorius nuolat stebi, renka informaciją, vertina krizės valdymo procesą, prireikus koreguoja krizės valdymo Gimnazijoje veiksmų planą;

5.11. Gimnazijos komanda, PPT koordinatorius, įgyvendinę krizės valdymo Gimnazijoje numatytus veiksmus, įvertina krizės valdymo veiksmų sėkmingumą ir priima reikiamus sprendimus:

5.11.1. aptaria krizės įveikimą;

5.11.2. sustabdo krizės valdymo Gimnazijoje aktyvius veiksmus;

5.11.3. per 5 darbo dienas nuo krizės įveikos informuoja Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Bendrojo ugdymo skyrių apie krizės įveikimą ir rezultatus. Ataskaita pateikiama ne vėliau nei per 5 darbo dienas po to, kai atlikti aktyvūs krizės valdymo veiksmai (**2 priedas**).

5.11.4. baigus aktyvius veiksmus, 1–2 mėnesius tęsia rizikos grupės asmenų stebėjimą ir vertina situaciją bendruomenėje;

5.12. krizės paveikti aukos (-ų) artimieji informuojami apie psichologinės pagalbos galimybes, motyvuojami ir nukreipiami pagalbai;

5.13. VGK kartu su Gimnazijos komanda numato krizių prevencijos renginių organizavimą Gimnazijos bendruomenėje.

III SKYRIUS SAVIŽUDYBĖS KRIZĖS PREVENCIJA

6. Bet kuris Gimnazijos darbuotojas, sužinojęs apie mokinio ar kito bendruomenės nario ketinimą nusižudyti ar mintis apie savižudybę, turi informuoti Gimnazijos psichologą arba jo nesant socialinį pedagogą.

7. Gimnazijos krizės komandos vadovas įvertina situaciją ir organizuoja tolesnę pagalbą, veiksmus suderindamas su VGK pirmininku. Kai mokinys ketina nusižudyti, nedelsiant informuojami jo tėvai/globėjai ir tolesnis pagalbos teikimas derinamas su jais, o prireikus su Savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriumi vaiko saugumui užtikrinti. Apie pagalbos teikimą kiekvienu savižudybės grėsmės atveju yra pildomas pagalbos teikimo eigos lapas (**1 priedas**), mokinio tėvai/ globėjai informuojami apie psichosocialinės pagalbos galimybes Vilniaus mieste (informacija, kur kreiptis pagalbos, pateikiama (**3 priedas**)).

8. Tęstinę pagalbą esant savižudybės krizei teikia psichikos sveikatos specialistai.

9. Apie kitų Gimnazijos bendruomenės narių informavimą po mokinio savižudybės krizės ir jų įtraukimą į pagalbos procesą sprendžia Gimnazijos krizių komanda kartu su mokiniu ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais).

10. Mokinio tėvams (globėjams, rūpintojams) atsisakius pagalbos mokiniui, esančiam savižudybės krizėje, Gimnazijos krizių komanda apie tokį atvejį informuoja Savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrių.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

11. Visą pagalbą krizinėje situacijoje Gimnazijoje teikę specialistai turi laikytis konfidencialumo, gauti ir teikti informaciją tiek, kiek būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas ir nepažeidžiant vaiko teisių ir teisėtų interesų.

**PAGALBOS TEIKIMO VAIKUI ESANT SAVIŽUDYBĖS KRIZĖS GRĖSMEI EIGOS
LAPAS**

Įvykio pobūdis / aprašymas:

.....
.....
.....

Kas informavo:

.....

Kada:

.....

Data	Specialistas	Veiksmai

KRIZĖS VALDYMO UGDYMO ĮSTAIGOJE ATASKAITA

Ugdymo įstaiga:.....

Traumuojantis įvykis: data, įvykio pobūdis.....

Informacijos apie įvykį šaltinis (kas informavo apie įvykį?).....

Kada ir kokias įstaigas ugdymo įstaiga informavo apie įvykį:.....

Pagalbos teikėjai:.....

Aktyvios pagalbos teikimo pradžia:.....

Aktyvios pagalbos teikimo pabaiga:.....

Pagalbos priemonės/veiksmai bendruomenei:

	Aprašymas
Informacijos apie įvykį tikslinimas, pranešimų rengimas ir platinimas, situacijos ugdymo įstaigoje įvertinimas, pirminis pagalbos gavėjų ir teikėjų nustatymas, nuolatinis situacijos stebėjimas, pagalbos priemonių tikslinimas	
Mokiniam (nurodyti pagalbos formą – individuali, grupinė, gavėjų skaičius)	
Tėvams (nurodyti pagalbos formą – individuali, grupinė, gavėjų skaičius)	
Ugdymo įstaigos kolektyvui (nurodyti pagalbos formą – individuali, grupinė, gavėjų skaičius)	
Sunkumai teikiant pagalbą	

Rekomendacijos dėl galimų prevencijos priemonių įgyvendinimo siekiant spręsti pastebėtas rizikas pagalbos teikimo metu:

.....
.....
.....

PPT koordinatorius (parašas)

Mykolo Biržiškos gimnazijos komandos koordinatorius (parašas)

Psichikos sveikatos priežiūros paslaugas teikiančios įstaigos

1. VšĮ Karoliniškių poliklinika L. Asanavičiūtės g. 27A Tel. (8 5) 245 8417, faks. (8 5) 244 5117
kgp@is.lt, karolpsc@gmail.com
2. VšĮ Lazdynų poliklinika Architektų g. 17 Tel. (8 5) 244 4670, faks. (8 5) 244 4912
info@lazdynupol.lt
3. VšĮ Šeškinės poliklinika Šeškinės g. 24 Tel. (8 5) 252 5788, faks. (8 5) 250 2021
seskines@poliklinika.lt
4. VšĮ Justiniškių šeimos gydytojų kabinetas Taikos g. 95-24 Tel. (8 5) 244 7208;
5. UAB Karoliniškių šeimos klinika L. Asanavičiūtės g. 20/2 Tel. (8 5) 244 6849;
6. VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikų Šeimos medicinos centras Santariškių g. 2
Tel.: (8 5) 236 5115, (8 5) 236 5329
7. UAB InMedica L. Asanavičiūtės g. 20, Tel. (8 5) 244 6849

Anoniminę psichologinę pagalbą teikiančios įstaigos

VšĮ Krizių įveikimo centras Antakalnio g. 97 Mob. 8 640 51 555, info@krizesiveikimas.lt

Dvasinę pagalbą teikianti įstaiga

Vilniaus arkivyskupijos Caritas Odminių g. 12, Mob. 8 655 02 242, www.vilnius.caritas.lt
info@vilnius.caritas.lt

Pagalbą telefonu ir internetu teikiančios įstaigos

1. VšĮ „Vaikų linija“, Tel. 116111 (I–VII 11:00–21:00); www.vaikulinja.lt
2. Paramos fondas „Jaunimo linija“, Tel. 8 800 28 888 (0:0–24:00); www.jaunimolinija.lt
3. Vilties linija (suaugusiesiems), Tel. 116123 (0:0–24:00); vilties.linija@gmail.com